

INFORMACJA DLA PACJENTA I RODZICÓW/OPIEKUNA PRAWNEGO DZIECKA PRZED ZABIEGIEM STOMATOLOGICZNYM W ZNIECZULENIU OGÓLNYM

Szanowni Państwo,

Proszę o zapoznanie się z następującymi informacjami przed wyrażeniem i podpisaniem świadomej zgody na zabieg stomatologiczny w znieczuleniu ogólnym.

Lek. Artur Januszaniec
Kierownik Poradni Stomatologicznej „Uśmiech Malucha”
Specjalista anestezjolog

Konsultacja

Przed zabiegiem konieczna jest wizyta w naszej Poradni, podczas której odbywają się konsultacje stomatologa i anestezjologa w celu zakwalifikowania do zabiegu. Konsultacji udzielają lekarze i pielęgniarki w przerwach między zabiegami, dlatego uprzejmie prosimy o cierpliwe oczekiwanie na swoją kolej.

Należy zabrać ze sobą dokumentację medyczną (dotyczy osób chorych i niepełnosprawnych). Konieczny jest wynik badania **grupy krwi**. Inne dokumenty: orzeczenie o niepełnosprawności, ubezwłasnowolnienie (dotyczy osób pełnoletnich, które same nie mogą wyrazić zgody na zabieg), lista przyjmowanych leków. Jeżeli zabieg nie odbył się w ciągu 3 miesięcy od konsultacji, należy ją powtórzyć.

Pacjenci, którzy nie posiadają orzeczenia o niepełnosprawności, wnoszą opłatę 100 zł za konsultację oraz zadatek wysokości 300 zł. Obydwie te kwoty zostaną wliczone do ceny zabiegu. W przypadku rezygnacji z zabiegu zadatek nie jest zwracany.

Otyłość

U otyłych pacjentów wzrasta ryzyko powikłań, które mogą wystąpić w związku z zabiegiem przeprowadzonym w znieczuleniu ogólnym. Ponieważ naszym zadaniem jest ocena ryzyka związanego ze znieczuleniem i zapewnienie pacjentowi bezpieczeństwa, przyjęliśmy następujące zasady kwalifikacji:

1. Pacjenci z otyłością III stopnia (BMI > 40) **nie będą znieczulani** w naszej Poradni.
2. Pacjenci z otyłością II stopnia (BMI 35-39) mogą nie zostać zakwalifikowani przez anestezjologa do znieczulenia z powodu dodatkowych czynników obciążających.
3. Pacjenci z masą ciała **powyżej 150 kg** nie będą znieczulani w naszej Poradni z powodu przekroczenia dopuszczalnej granicy wytrzymałości fotela stomatologicznego.

Poniżej przedstawiamy graniczne wartości masy ciała i wzrostu dla otyłości II i III stopnia.

Wzrost w cm	Otyłość II stopnia BMI > 35 Masa ciała w kg	Otyłość III stopnia BMI > 40 Masa ciała w kg
120	51	58
130	60	68
140	69	79
150	79	91
160	90	103
170	102	116
180	114	130
190	127	145

Kalkulator umożliwiający obliczenie wskaźnika BMI jest dostępny w Internecie.

Przygotowanie do zabiegu

Przed zabiegiem w znieczuleniu ogólnym pacjent **nie może jeść przez 6 godzin** (dotyczy to również słodczy) oraz **nie może pić przez 2 godziny**. Do picia w dniu zabiegu można podawać wyłącznie **płyny przezroczyste, niegazowane**. Nie wolno dawać dziecku gumy do żucia. Jeżeli pacjent na stałe przyjmuje doustnie leki, ich podanie w dniu zabiegu należy uzgodnić wcześniej z anestezjologiem. W razie decyzji o ich podaniu rano przed zabiegiem – do popicia należy użyć niewielkiej ilości wody. Jeżeli, mimo Państwa starań, dziecko coś zje w okresie 6 godzin lub wypije w okresie 2 godzin przed rozpoczęciem znieczulenia, fakt ten należy zgłosić anestezjologowi. W tej sytuacji, dla dobra dziecka, zabieg zostanie przesunięty na późniejszą godzinę lub wykonany w innym terminie. Zatajenie tego faktu przed anestezjologiem może spowodować powikłania zagrażające życiu dziecka.

Zabieg należy również odłożyć w przypadku wystąpienia infekcji dróg oddechowych, przebiegającej z gorączką, kaszlem lub katarą, a także zmian opryszczkowych w okolicy jamy ustnej.

Szklą kontaktowe, pierścionki, kolczyki, łańcuszki i inne ozdoby powinny zostać zdjęte przed zabiegiem. Należy zmyć lakier z paznokci rąk. Należy założyć podkoszulek z krótkimi rękawami. Dla dzieci należy zabrać ubrania i pieluchy na zmianę.

Z dzieckiem, które jest w stanie zrozumieć, należy porozmawiać i przygotować je psychicznie do zabiegu. Nie należy go oszukiwać, ale przekazać niezbędne informacje w sposób, który nie zwiększy jego niepokoju, tłumacząc co się będzie z nim działo i odpowiadając na jego pytania. Jeżeli dziecko miało wcześniej nieprzyjemne i budzące lęk doświadczenia związane z leczeniem stomatologicznym, należy mu wyjaśnić, że tym razem najpierw zaśnie, a gdy się obudzi zęby będą już wyleczone.

Po przybyciu do naszej Poradni dziecko w pierwszym okresie przebywa razem z rodzicami. W celu zmniejszenia lęku dziecka pielęgniarka (na zlecenie anestezjologa) może podać doustnie leki uspokajające rozpuszczone w niewielkiej ilości soku jabłkowego (premedykacja). Jeżeli dziecko nie chce przyjąć leków doustnie, istnieje możliwość podania ich w inny sposób (doodbytniczo, podskórnie lub domięśniowo). Po podaniu leków uspokajających dziecko nie powinno chodzić, ale siedzieć lub leżeć obok rodziców. Jeżeli chce pójść do toalety, nie może być tam pozostawione samo. Po 10-30 minutach od podania leku doustnie dziecko staje się senne (szybciej po podaniu doodbytniczym). Wtedy rodzice i pielęgniarka przenoszą lub przewożą je do sali zabiegowej.

W celu wyeliminowania bólu podczas wkłucia do żyły, należy **1,5 godziny** wcześniej zastosować na skórę (na grzbiecie prawej dłoni i w prawym zgięciu łokciowym, lub w innym miejscu wskazanym przez pielęgniarkę) plaster lub krem EMLA. W przypadku użycia kremu należy postępować w następujący sposób: na skórę należy wycisnąć ok. 1/3 tubki kremu (tubka zawiera 5 g kremu) i szczelnie przykleić przezroczystą cienką folią, dołączoną do tubki. Ten sam sposób znieczulenia skóry można zastosować, jeżeli przed zabiegiem będzie pobierana u dziecka krew w celu wykonania badania grupy krwi. Prosimy, aby w przypadku pobierania krwi nakłuwana była żyła na lewej, a nie na prawej ręce.

Zgodnie z obowiązującymi zaleceniami, dziecko przed zabiegiem powinno zostać zaszczepione przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, jeżeli nie otrzymywało takiego szczepienia wcześniej. W przypadku pierwszego szczepienia skuteczną ochronę dają już dwa szczepienia w odstępie miesięcznym. Zabieg może odbyć się najwcześniej dwa tygodnie po drugim szczepieniu. W naszej Poradni ryzyko zakażenia wirusem WZW typu B jest minimalne (z uwagi na nowoczesny system sterylizacji i stosowanie sprzętu jednorazowego). Jeżeli nie zdecydują się Państwo na zaszczepienie dziecka, podpisując zgodę na zabieg, automatycznie rezygnują Państwo z roszczeń wobec naszej placówki w przypadku zachorowania dziecka na wirusowe zapalenie wątroby.

Bezpośrednio przed zabiegiem będziecie mogli Państwo zadać anestezjologowi wszystkie dodatkowe pytania. Można też wcześniej do nas zadzwonić, żeby porozmawiać z anestezjologiem (tel. **+22 6781611**).

Zabieg i znieczulenie

Przed rozpoczęciem znieczulenia rodzice zostaną poproszeni o opuszczenie sali zabiegowej i powrót do poczekalni.

Znieczulenie ogólne, nazywane także narkozą, polega na podaniu leków usypiających, zwiotczających mięśnie i przeciwbólowych. Dziecko nie będzie nic czuć podczas zabiegu ani pamiętać z tego okresu. Do tchawicy zostanie wprowadzona plastikowa rurka (intubacja), która zabezpieczy drogi oddechowe dziecka i umożliwi oddychanie. Po jej wyjęciu może wystąpić chrypka i przejściowy ból gardła.

O bezpieczeństwie znieczulenia decydują: stała obserwacja, elektroniczne monitorowanie czynności serca, oddychania i głębokości znieczulenia, wysoka jakość używanego sprzętu oraz kwalifikacje i doświadczenie anestezjologa. Informacje o lekarzach są dostępne na stronie <http://www.stomatologiadladzieci.pl/nasi-lekarze>.

U wszystkich dzieci z wadami serca, a także w przypadku dużych zmian zapalnych i licznych ekstrakcji, podajemy dożylnie jedną dawkę **antybiotyku** w celu zabezpieczenia przed bakteriami, które przedostają się do układu krążenia podczas zabiegu. Z tego powodu prosimy o wcześniejsze przekazanie anestezjologowi informacji na temat ewentualnego uczulenia na antybiotyki (a także na inne leki, szczególnie przeciwbólowe).

Działanie leków używanych w czasie znieczulenia ustępuje w krótkim czasie po jego zakończeniu, dzięki czemu dziecko szybko i bezpiecznie może wrócić do domu. Natomiast leki uspokajające podane przed zabiegiem działają ok. 3 godzin, a czasem dłużej np. u dzieci z zespołem Downa. Dlatego, jeżeli zabieg trwał krócej, dziecko nadal może być senne z tego powodu.

Powikłania

Do objawów ubocznych, które mogą niekiedy wystąpić po znieczuleniu zaliczamy: nudności i wymioty, chrypkę, kaszel, ból gardła, obrzęk policzka, senność, zawroty głowy lub zapalenie żyły.

Poważnym problemem po zabiegu może być **krwawienie** z miejsc po usuniętych zębach. Sytuacja taka może się zdarzyć w przypadku niezdiagnozowanych wcześniej zaburzeń krzepnięcia krwi lub stosowania leków przeciwzakrzepowych. Dlatego przez 2 tygodnie przed zabiegiem, obejmującym ekstrakcje zębów, nie wolno przyjmować kwasu acetylosalicylowego (Aspiryna, Acesan), ibuprofenu (Nurofen) i innych niesterydowych leków przeciwzapalnych. Nie należy ich przyjmować także bezpośrednio po zabiegu.

Najpoważniejszym powikłaniem, związanym ze znieczuleniem, jest **hipertermia złośliwa**. Występuje ona z częstością 1 na 15 000 znieczuleń u dzieci i 1 na 50 000 – 150 000 znieczuleń u dorosłych, posiadających specyficzną mutację genetyczną. Przyczyną jest nieprawidłowa reakcja mięśni na halogenowe anestetyki wziewne, która powoduje zaburzenia metaboliczne zagrażające życiu. Do grupy ryzyka zaliczamy pacjentów z wrodzonymi **chorobami mięśni**. Dlatego należy poinformować anestezjologa o tego rodzaju schorzeniach. W naszej Poradni posiadamy dantrolen, lek, który powinien zostać zastosowany w razie wystąpienia tego powikłania.

Budzenie dziecka

Po zakończeniu zabiegu anestezjolog budzi dziecko, usuwa rurkę z tchawicy, a następnie przekazuje je do sali wybudzeń. Wtedy rodzice proszeni są o towarzyszenie dziecku. W tym czasie może utrzymywać się jeszcze resztkowe działanie wcześniej podanych leków, a dziecko może być śpiące i tak długo jak śpi, nie należy go budzić. Ułożone jest wtedy na prawym boku (twarzą w stronę rodziców i kamery). Może otrzymywać tlen przez maskę. Gdy otworzy oczy i zacznie się ruszać, można je wziąć na ręce lub na kolana, jeżeli się tego domaga.

Bezpośrednio po obudzeniu dziecka nie należy pić, ponieważ wcześniej otrzymywało płyny dożylnie. Może to spowodować wymioty w drodze powrotnej do domu. Wskazówki dotyczące pojenia i karmienia dziecka po powrocie do domu otrzymacie Państwo od lekarzy i pielęgniarek.

Przed wypisaniem dziecka do domu anestezjolog ocenia jego stan, a pielęgniarka udziela informacji na temat stosowania leków przeciwbólowych. Zapobiegawcze postępowanie przeciwbólowe polega na zastosowaniu przez stomatologa znieczulenia miejscowego przed każdą ekstrakcją oraz podaniu paracetamolu. Następne dawki paracetamolu mogą być podawane przez rodziców w domu. Jednorazowa dawka doustna wynosi 15 mg na kg masy ciała dziecka, a u osoby dorosłej od 0,5 do 1 grama. Może być powtarzana co 4 godziny.

Przed wypisaniem pacjenta do domu pielęgniarka usuwa plastikowa kaniulę z żyły.

Po zabiegu pacjent musi być przewieziony do domu samochodem. Dziecku transportowanemu samochodem muszą towarzyszyć dwie osoby – kierowca i opiekun. Nie jest możliwy powrót do domu środkami komunikacji miejskiej.

Bardzo prosimy o parkowanie samochodów przed budynkiem przy ul. Agatowej 10. Nasi sąsiedzi nie zgadzają się na parkowanie przed ich posesjami.

Jeżeli mieszkacie Państwo w innym rejonie Polski, możecie skorzystać z pobliskiego Hotelu Arkadia przy ul. Radzymińskiej 182, tel. +22 678 50 55.

W razie wystąpienia u dziecka niepokojących objawów po opuszczeniu naszej Poradni (np. bólu, wymiotów lub krwawienia z miejsca po usunięciu zęba), prosimy o niezwłoczny kontakt telefoniczny z pielęgniarką dyżurną (tel. **507 163 305**).

Podpis pacjenta albo opiekuna prawnego (matki lub ojca)

Data

**OŚWIADCZENIE PACJENTA LUB OPIEKUNA PRAWNEGO (MATKI LUB OJCA)
ZGODA NA WYKONANIE ZABIEGU STOMATOLOGICZNEGO W ZNIECZULENIU OGÓLNYM**

Imię i nazwisko pacjenta

Oświadczam, że zapoznałem się z „Informacją dla pacjenta i rodziców/opiekuna prawnego dziecka przed zabiegiem stomatologicznym w znieczuleniu ogólnym”. Zrozumiałem jej treść i będę przestrzegać zawartych w niej zaleceń. Jestem poinformowany o możliwości powikłań związanych z zabiegiem i znieczuleniem w warunkach ambulatoryjnych. Na zadane przeze mnie pytania uzyskałem w pełni zrozumiałe wyjaśnienia.

Wyrażam zgodę na wykonanie zabiegu stomatologicznego w znieczuleniu ogólnym w warunkach ambulatoryjnych. Zgadzam się na towarzyszące postępowanie: badanie czasu krwawienia, wkłucie do żyły, przetaczanie dożylnie płynu, dożylnie podanie antybiotyku, znieczulenie miejscowe i inne konieczne leczenie przed, w czasie i po zabiegu.

Wyrażam zgodę na usunięcie zębów, które zdaniem stomatologa wykonującego zabieg, nie kwalifikują się do leczenia zachowawczego, a także na wykonanie innych procedur stomatologicznych, których konieczność zaistnieje podczas zabiegu.

Oświadczam, że dziecko nie jadło od godziny i nie piło od godziny

Podpis pacjenta albo opiekuna prawnego (matki lub ojca)

Data